

SKLEP SPLOŠNEGA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 21. oktobra 2011 *

V zadevi T-335/09,

Groupement Adriano, Jaime Ribeiro, Conduril – Construção, ACE, s sedežem v Portu (Portugalska), ki ga zastopata A. Pinto Cardoso in L. Fuzeta da Ponte, odvetnika,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata A.-M. Rouchaud-Joët in S. Delaude, zastopnici, ob sodelovanju R. Farie da Cunhe, odvetnik,

tožena stranka,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti opomina št. 3230905272, ki ga je izdala Komisija 12. junija 2009, in dopisa z dne 3. avgusta 2009, s katerim je Komisija odredila plačilo zneska, ki je bil zahtevan v opominu, in z njim povezane zamudne obresti,

* Jezik postopka: portugalsčina.

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi I. Pelikánová, predsednica, K. Jürimäe (poročevalka), sodnica, in M. van der Woude, sodnik,

sodni tajnik: E. Coulon,

sprejema naslednji

Sklep

Dejansko stanje

- 1 Evropska skupnost, ki jo je zastopala Komisija Evropskih skupnosti, in Kraljevina Maroko sta 22. septembra 2000 v okviru programa MEDA I sklenili poseben sporazum o financiranju (v nadaljevanju: poseben sporazum o financiranju). Ta program temelji na Uredbi Sveta (ES) št. 1488/96 z dne 23. julija 1996 o finančnih in tehničnih ukrepih (MEDA) za spremljanje reforme gospodarskih in socialnih struktur v okviru Evro-sredozemskega partnerstva (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 24, str. 268). Predmet posebnega sporazuma o financiranju je financiranje dela mediteranskega obvoza, to je cestnega odseka, ki povezuje kraja El Jebha in Ajdir, v Maroku s strani Skupnosti. Sporazum določa način izvedbe in financiranja projekta izgradnje tega cestnega odseka.

- 2 Kraljevina Maroko in tožeča stranka, to je družba Groupement Adriano, Jaime Ribeiro, Conduril – Construção, ACE, sta 21. maja 2004 v okviru projekta, ki se nanaša na cestni odsek mediteranskega obvoza, ki ga financira Skupnost, sklenila pogodbo AH 04/2004 (v nadaljevanju: pogodba). Pogodba se nanaša na izgradnjo dela ceste med krajema Beni Boufra (Maroko) in Ajdir.
- 3 Na podlagi člena 2(1) posebnih določb pogodbe se za pogodbo uporabi maroško pravo.
- 4 Kraljevina Maroko je v dopisu z dne 31. julija 2006 navedla, da je prišlo pri izvedbi del, ki bi morala biti opravljena v skladu s pogodbo, do velike zamude in tožečo stranko pozvala, da naj odpravi nastali položaj.
- 5 Kraljevina Maroko je z dopisom z dne 16. novembra 2006 tožečo stranko obvestila, da je bil rok za izvedbo njenih del podaljšan.
- 6 Kraljevina Maroko je z dopisom z dne 12. avgusta 2008 tožečo stranko obvestila, da je pogodba na podlagi člena 61 dela 2 pogodbe, ki je naslovljen „Splošne določbe“, in na podlagi člena 61 dela 3 pogodbe, ki je naslovljen „Posebne določbe“ (v nadaljevanju: posebne določbe pogodbe), od 1. avgusta 2008 razvezana.
- 7 Kraljevina Maroko je 28. oktobra 2008 sestavila vmesni obračun opravljenih del in stroškov št. 41 (v nadaljevanju: vmesni obračun št. 41), iz katerega med drugim izhaja, da je tožeči stranki na podlagi člena 34 posebnih določb pogodbe naložena kazen za zamudo v višini 3.745.444,76 EUR. V navedenem dokumentu je pojasnjeno, da mora tožeča stranka Kraljevini Maroko plačati skupen znesek v višini 3.948.424,99 EUR.

- 8 Komisija je z dopisom z dne 22. januarja 2009, v katerem je navedla, da deluje za račun Kraljevine Maroko, tožečo stranko obvestila, da namerava na podlagi vmesnega obračuna št. 41 in člena 34 posebnih določb pogodbe ter člena 43.5 splošnih določb pogodbe izterjati znesek 3.948.424,99 EUR. Komisija je v tem dopisu tožečo stranko opozorila, da lahko v roku 30 dni predloži svoje pripombe, sicer bo nanjo naslovila opomin, v katerem jo bo pozvala k plačilu zahtevanega zneska.
- 9 Tožeča stranka je z dopisom z dne 23. marca 2009 Komisijo obvestila, da izpodbi-ja vmesni obračun št. 41 in da želi, da se spori med strankama pogodbe razrešijo s poravnavo.
- 10 Kraljevina Maroko je s sklepom z dne 23. aprila 2009 tožečo stranko obvestila, da bo v obračunih opravljenih del in stroškov, ki bodo sledili vmesnemu obračunu št. 40, upoštevana izterjava zneska v višini 3.825.324,11 EUR.
- 11 Komisija je z dopisom z dne 12. junija 2009 tožeči stranki poslala opomin št. 3230905272 (v nadaljevanju: opomin), v katerem od tožeče stranke zahteva plačilo zneska 3.949.869,02 EUR, ki ustreza kazni za zamudo v znesku 3.745.444,76 EUR in izterjavi „nepotrjenega predplačila do vključno vmesnega obračuna št. 40“, ki znaša 204.424,26 EUR.
- 12 Tožeča stranka je z dopisom z dne 22. junija 2009, ki ga je poslala Komisiji, predlagala razglasitev ničnosti opomina.
- 13 Komisija je z dopisom z dne 1. julija 2009 tožečo stranko obvestila, da njenega predloga iz dopisa z dne 22. junija 2009 ne more sprejeti. Poleg tega je Komisija v tem dopisu pojasnila, da znesek, ki je bil naveden v sklepu z dne 23. aprila 2009, in sicer

3.825.324,11 EUR, ustreza znesku „nepotrjenega predplačila do vključno vmesnega obračuna št. 40“, to je 204.424,26 EUR, in kazni za zamudo, to je 3.745.444,76 EUR, pri čemer je odštet znesek v višini 124.544,91 EUR, ki je bil potrjen z vmesnim obračunom št. 40.

- 14 Komisija je 3. avgusta 2009 tožeči stranki poslala dopis (v nadaljevanju: poziv), ki vsebuje ugotovitev, da opomin ni bil plačan, in v katerem jo poziva, naj v petnajstih dneh od prejema dopisa plača navedeni znesek, povečan za zamudne obresti.

- 15 Kraljevina Maroko je z dopisom z dne 26. marca 2010, ki je bil poslan delegaciji Komisije v Maroku, potrdila, da je Komisiji podelila mandat, da v njenem imenu in za njen račun izterja zneske, ki jih dolguje tožeča stranka.

Postopek in predlogi strank

- 16 Tožeča stranka je 24. avgusta 2009 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

- 17 Komisija je z ločenim aktom 22. decembra 2009 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča na podlagi člena 114 Poslovnika Splošnega sodišča vložila ugovor nedopustnosti.

18 Tožeča stranka je 12. februarja 2010 podala svoje stališče glede ugovora nedopustnosti.

19 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

- opomin in poziv razglasi za nična;
- Komisiji naloži plačilo stroškov, tudi če se tožba zavrže kot nedopustna.

20 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

- tožbo zavrže kot očitno nedopustno;
- tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

21 Splošno sodišče lahko v skladu s členom 114(1) Poslovnika odloča o nedopustnosti, če to stranka predlaga, ne da bi meritorno odločalo o zadevi. V skladu z odstavkom 3 istega člena se predlog obravnava ustno, razen če Splošno sodišče odloči drugače.

- 22 Splošno sodišče v obravnavani zadevi meni, da je na podlagi listin v spisu zadeva zadosti pojasnjena, da se o predlogu Komisije odloči brez uvedbe ustnega postopka.
- 23 Komisija se sklicuje na nedopustnost te tožbe, ker meni, da Splošno sodišče ni pristojno, saj je bil opomin izdan v okviru pogodbenega razmerja, in da opomin in poziv nista akta, zoper katera bi bilo mogoče vložiti pravno sredstvo v smislu člena 230 ES.
- 24 V zvezi s tem je treba spomniti, da sodišča Skupnosti v skladu s členom 230 ES nadzirajo zakonitost aktov, ki jih sprejemajo institucije in ki ustvarjajo pravne učinke za tretje osebe, tako da bistveno spremenijo njihov pravni položaj (sodba Sodišča z dne 11. novembra 1981 v zadevi IBM proti Komisiji, C-60/81, Recueil, str. 2639, točka 9, in sodba Splošnega sodišča z dne 15. januarja 2003 v združenih zadevah Philip Morris International proti Komisiji, T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 in T-272/01, Recueil, str. II-1, točka 81).
- 25 V skladu z ustaljeno sodno prakso se ta pristojnost nanaša le na akte iz člena 249 ES, ki jih morajo institucije sprejeti pod pogoji iz Pogodbe (glej sklep Splošnega sodišča z dne 10. maja 2004 v združenih zadevah Musée Grévin proti Komisiji, T-314/03 in T-378/03, Recueil, str. II-1421, točka 63 in navedena sodna praksa).
- 26 Nasprotno, akti institucij, ki spadajo v popolnoma pogodbeni okvir, od katerega jih ni mogoče ločiti, pa zaradi svoje narave ne spadajo med akte iz člena 249 ES, za katere je mogoče na podlagi člena 230 ES predlagati sodišču Skupnosti, naj jih razglasi za nične (zgoraj v točki 25 navedeni sklep Musée Grévin proti Komisiji, točka 64).

- 27 V obravnavani zadevi je iz spisa razvidno, da je Komisija – kot je to sama navedla – delovala v imenu in za račun Kraljevine Maroko v okviru pogodbe, ko je izdala opomin in poziv, ki se nanašata na pogodbeno kazen za zamudo, ki jo mora tožeča stranka plačati Kraljevini Maroko zaradi neizvršitve pogodbe, in na preostanek nepotrjenega predplačila.
- 28 Najprej, iz dopisov z dne 31. julija 2006 in 12. avgusta 2008, ki ju je kraljevina Maroko poslala tožeči stranki, je namreč razvidno, da je ta država že leta 2006 ugotovila, da pogodba ni bila izvršena, zaradi česar je leta 2008 odpovedala navedeno pogodbo. Kraljevina Maroko je z vmesnim obračunom št. 41 z dne 28. oktobra 2008 tožečo stranko obvestila, da ji dolguje pogodbeno kazen zaradi zamude na podlagi člena 34 splošnih določb in člena 34 posebnih določb pogodbe. Člen 34 splošnih določb pogodbe določa, da je Kraljevina Maroko upravičena do pavšalnega zneska odškodnine, če pride do zamude pri izvršitvi pogodbe, člen 34 posebnih določb pogodbe pa določa način izračuna tega pavšalnega zneska odškodnine.
- 29 Dalje, navesti je treba, da je iz dopisa z dne 22. januarja 2009, s katerim je Komisija tožečo stranko obvestila, da ji bo poslan opomin, jasno razvidno, da ta opomin temelji na členu 34 posebnih določb pogodbe in na členu 43.5 splošnih določb pogodbe. Člen 43.5 splošnih določb pogodbe določa obveznost, da mora izbrani izvajalec Kraljevini Maroko vrniti znesek, ki mu je bil nakazan in ki presega končni znesek. Poudariti je treba tudi, da je Komisija v dopisu z dne 22. januarja 2009 izjavila, da deluje za račun Kraljevine Maroko, in da je Kraljevina Maroko v dopisu z dne 26. marca 2010, ki ga je poslala delegaciji Komisije v Maroku, potrdila, da jo je pooblastila, da v njenem imenu in za njen račun izterja zneske, ki ji jih dolguje tožeča stranka.
- 30 Nazadnje, iz dopisa z dne 1. julija 2009, ki ga je Komisija poslala tožeči stranki, izhaja, da je bil opomin izdan na podlagi člena 34.1 splošnih določb pogodbe. Komisija je

v istem dopisu pojasnila, da je bil opomin izdan po tem, ko je bil sprejet sklep z dne 23. aprila 2009, s katerim je Kraljevina Maroko tožečo stranko obvestila, da bo opravljena izterjava zneska 3.825.324,11 EUR, ki ustreza pogodbeni kazni zaradi zamude in preostanku nepotrjenega predplačila.

- 31 Glede na zgoraj navedeno je treba šteti, da spada opomin, ki ga je izdala Komisija, v okvir pogodbenih odnosov med tožečo stranko in Kraljevino Maroko. Poleg tega spada tudi poziv v okvir pogodbenega odnosa, saj je njegov edini namen, da se tožečo stranko pozove k plačilu zneskov, ki so navedeni v opominu.
- 32 Vendar je treba akt, ki ga je institucija sprejela v okviru pogodbenega razmerja, šteti za akt, ki ga je mogoče ločiti od tega razmerja, ker ga je ta institucija sprejela ob izvrševanju lastne pristojnosti in ker ima sam po sebi zavezujoče pravne učinke, ki utegnejo vplivati na interese tistega, na katerega je naslovljen, in je torej zoper njega mogoče vložiti tožbo za razglasitev ničnosti. V takih okoliščinah je treba šteti, da je tožba za razglasitev ničnosti, ki jo je vložil tisti, na katerega je ta akt naslovljen, dopustna (glej v tem smislu in po analogiji sodbo Sodišča z dne 22. aprila 1997 v zadevi Geotronics proti Komisiji, C-395/95 P, Recueil, str. I-2271, točki 14 in 15, in sklep Splošnega sodišča z dne 8. februarja 2010 v zadevi Alisei proti Komisiji, T-481/08, Recueil, str. II-117, točki 63 in 64).
- 33 V takih okoliščinah je treba „lastne pristojnosti institucije“ razumeti kot pristojnosti, ki so podeljene na podlagi Pogodb ali sekundarnega prava, ki imajo lastnosti pristojnosti, ki jih ima kot javna oblast, in ki ji omogočajo, da enostransko ustvari ali spremeni pravice in obveznosti tretjih oseb. To, da institucija izvaja pogodbene pravice v primeru, ko je Unija dobila mandat, da deluje v imenu in za račun ene od pogodbenih strank, pa ne pomeni izvrševanja njenih lastnih pristojnosti v smislu sodne prakse, ki je navedena v prejšnji točki.

- 34 V obravnavani zadevi – kot je bilo navedeno zgoraj v točkah od 27 do 31 – pa sta bila tako opomin kot poziv sprejeta med izvrševanjem mandata, ki ga je Kraljevina Maroko podelila Uniji za izterjavo zneska, ki ga tožeča stranka dolguje na podlagi posebnih določb in splošnih določb pogodbe. Zato ti instrumenti ne pomenijo izvajanja javno-pravnih pooblastil s strani Komisije, ki bi jih imela na podlagi prava Unije.
- 35 Zato pogoj, ki se nanaša na izvajanje lastnih pristojnosti s strani Komisije, ni izpolnjen.
- 36 Zato je treba to tožbo – ne da bi bilo treba preučiti, ali imata opomin in poziv sama po sebi zavezujoče pravne učinke, ki utegnejo vplivati na interese tožeče stranke – zavreči kot nedopustno.

Stroški

- 37 V skladu s členom 87(3) Poslovnika lahko Splošno sodišče razdeli stroške ali odloči, da vsaka stranka nosi svoje stroške, če vsaka stranka uspe samo deloma ali v izjemnih okoliščinah.
- 38 Čeprav tožeča stranka s svojimi predlogi ni uspela, Splošno sodišče v obravnavani zadevi meni, da Komisija pri sestavljanju opomina ni uporabila jasne in nedvoumne formulacije. Nekateri deli opomina in zlasti navedba o morebitnem sprejetju odločbe,

ki na podlagi člena 256 ES pomeni izvršilni naslov, so tožeči stranki lahko dajali vtis, da gre za akt, ki je bil sprejet ob izvajanju lastnih pooblastil. Glede na to okoliščino Splošno sodišče v obravnavani zadevi meni, da bo zadeva pravično presojena, če se Komisiji naloži plačilo lastnih stroškov in stroškov, ki jih je priglasila tožeča stranka.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat)

sklenilo:

- 1. Tožba se zavrže kot nedopustna.**
- 2. Evropska komisija nosi svoje stroške in stroške, ki jih je priglasila družba Groupement Adriano, Jaime Ribeiro, Conduril – Construção, ACE.**

V Luxembourg, 21. oktobra 2011.

Sodni tajnik
E. Coulon

Predsednik
I. Pelikánová